

TEMELJNE METODE IZOBRAŽEVANJA STAREJŠIH

DR. MARKO RADOVAN

VSEBINA PREDAVANJA

- Učne značilnosti starejših odraslih
- Metode izobraževanja odraslih
- Diskusijska metoda

1.

UČNE ZNAČILNOSTI STAREJŠIH ODRASLIH

Kaj določa uporabo metod pri
izobraževanju starejših odraslih?

KAJ VPLIVA NA IZBOR METODE?

- Cilji in vsebina izobraževanja.
- Značilnosti učne skupine.
- Učiteljeva ali mentorjeva pojmovanja o učenju.

CILJI IN VSEBINA IZOBRAŽEVANJA

- **Taksonomija ciljev** (zapomniti si, uporabiti, vrednotiti,...);
- **Normativnost ciljev** (ne/obvezni);
- Bolj **praktična** ali **abstraktna** vsebina;
- **Motivacijska moč** vsebine;
- Kakšne **metodične pristope** omogoča?

UČNE ZNAČILNOSTI STAREJŠIH ODRASLIH

- Starejši odrasli so bolj aktivni v učnih situacijah v katerih nimajo dvomov in skrbi glede svojih učnih sposobnosti.
- Starejši odrasli so bolj motivirani in aktivni pri nalogah, ki jih zaznajo kot pomembne, uporabne in smiselne v njihovem vsakdanjem življenju.

PSIHOLOŠKE POTREBE, KI JIH UPOŠTEVAMO PRI IZBORU METOD

(Ryan in Deci, 2018)

IZBOR METOD IZOBRAŽEVANJA JE POVEZAN S **POJMOVANJI UČENJA**

UČENJE KOT:

- spreminjanje samega sebe,
- boljše razumevanje življenja,
- iskanje osebnega pomena,
- kopičenje podatkov za kasnejšo rabo.

2.

METODE IZOBRAŽEVANJA

Na kakšen način bomo predstavili
neko vsebino?

METODE POUČEVANJA GLEDE NA CILJE UČENJA

- **Metode za učenje vsebine**
 - Temeljne metode za pridobivanje znanja.
 - Najbolj tipična: **predavanje**
- **Metode za učenje spretnosti**
 - Udeleženci so pri tem učenju najbolj aktivni.
 - Najbolj tipični: **simulacija, praktične vaje,...**
- **Metode za razvoj stališč in vrednot**
 - Za osebno rast, spoznavanje samega sebe,...
 - Najbolj tipični: **diskusija, igra vlog**

(Brockett, 2015)

KATERE METODE IZOBRAŽEVANJA SO **NAJPRIMERNEJŠE** ZA STAREJŠE?

Za poučevanje odraslih so najprimernejše **skupinske** in **izkustvene metode** izobraževanja.

Med te sodijo: **diskusijska metoda**, problemska metoda, projektna metoda, metoda raziskovanja in druge.

DISKUSIJSKA METODA

Temeljna metoda v
izobraževanju starejših

ZNAČILNOSTI DISKUSIJSKE METODE

- Demokratičnost odnosov
- Dvosmerna komunikacija
- Angažiranost udeležencev
- Sposobnost argumentacije

Pripisujemo ji posebno kvaliteto, ker je v diskusiji pridobljeno znanje **trajnejše**, bolj **emocionalno obarvano**, **razvija vrednostni sistem in stališča**.

Metoda diskusije od mentorja ne predvideva veliko vsebinske priprave, zahteva pa **temeljito preučitev učne skupine** glede predznanja, odnosov v skupini itd.

KDAJ DISKUSIJSKA METODA NE USPE?

- Nerealna pričakovanja učitelja.
- Nesodelovanje udeležencev.
- Pomanjkanje temeljnih pravil (diskusije).
- Uporaba v slabo oblikovani skupini.

(Brookfield, 2013)

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK

1.

Kakšne lastnosti mora torej imeti dober učitelj ali mentor starejših?

2.

Katere so za skupino starejših najustrežnejše metode izobraževanja?

3.

Kateri „didaktični“ ukrepi so še posebej pomembni pri delu s starejšimi odraslimi?

HVALA ZA POZORNOST!

Marko Radovan

marko.radovan@ff.uni-lj.si

UPORABLJENI VIRI

- Brockett, R. G. (2015). *Teaching adults: A practical guide for new teachers*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Brookfield, S. (2013). *Powerful techniques for teaching adults*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Ryan, R. M. in Deci, E. L. (2018). *Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation, development, and wellness*. New York, NY: The Guilford Press.

- Fotografije "[Unsplash](#)" in spletna stran U3ŽO